

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Barbă Tudor în numele inculpatului Canțîr Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

*Canțîr Serghei Xxxxx, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx,
xx.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 10.10.2016 – 17.08.2017;

2. instanța de apel: 13.09.2017 – 27.11.2017;

3. instanța de recurs ordinar: 15.02.2018 – 21.03.2018.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Central din 17 august 2017, Canțîr Serghei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Lui Canțîr Serghei i-a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv, până la intrarea în vigoare a sentinței, cu luarea acestuia sub starjă din sala de ședințe.

Cerința procurorului privind încasarea din contul inculpatului Canțîr Serghei în beneficiul stalului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1408 lei a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Canțîr Serghei la 06 mai 2016, aproximativ ora 14.30, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, fiind conștient de faptul că prin acțiunile sale săvârșește acte ilegale cu caracter sexual, aflându-se la domiciliul cet. Boaghi Lilia, care se află în s. Xxxxx, raionul Xxxxx, prin constrângere psihică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința - manifestată prin diagnosticul retardare mentală moderată, conform raportului de expertiză psihiatrico-legală nr. xxxx din xxxxx, având scopul de a-și satisface pofta sexuală în formă

perversă, prin constrângere psihică a întreținut cu ultima de mai multe ori raporturi sexuale în formă perversă xxxxxx.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 171 alin. (2) lit. (a) Cod penal - *raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra or de a-și exprima voința, săvârșit de către o persoană, care anterior a săvârșit un viol prevăzut de alin. (1) art. 171 Cod penal.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Pruneanu Elena, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri pentru prima instanță, prin care Canțir Serghei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. a) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă, prin aplicarea art. 34 și 82 Cod penal, sub formă de 12 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și încasarea de la ultimul a cheltuielilor judiciare în mărime de 1408 lei.

În motivarea apelului a invocat că:

- sentința nominalizată este prea blândă, deoarece nu corespunde personalității celui vinovat, circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social ce îl prezintă inculpatul și urmează a fi casată din următoarele considerente;

- la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont că potrivit referințelor, inculpatul Canțir Serghei anterior a fost judecat pentru comiterea infracțiuni similare și la moment antecedentele penale nu sunt stinse;

- în cadrul urmăririi penale au fost stabilite circumstanțe care agravează răspunderea penală inculpatului Canțir Serghei și anume, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară, săvârșirea infracțiunii profitând de starea de neputință cunoscută a victimei;

- inculpatul a săvârșit infracțiunea dată în stare de recidivă periculoasă, dat fiind faptul, că prin sentința Judecătoriei Râșcani din 08.08.2012 a fost condamnat în baza art. 317 Cod penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 5 luni, în penitenciar de tip închis, fiind eliberat după executarea pedepsei la 06.01.2015.

Respectiv antecedentele penale la momentul săvârșirii infracțiunii nu erau stinse;

- instanța de judecată nu a ținut cont de circumstanțele cazului și pericolul social pe care inculpatul îl prezintă, nefiind luate în considerație nici împrejurările de fapt în care a fost comisă infracțiunea, și personalitatea inculpatului Canțir Serghei.

3.2. Inculpatul Canțir Serghei, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare deoarece instanța de fond nu a luat în considerație expertiza medico-legală care demonstrează nevinovăția sa.

3.3. Avocatul inculpatului, Cuptova Natalia, prin care solicită admiterea cererilor de apel declarate, casarea sentinței Judecătoriei Strășeni din 17.08.2017, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță potrivit căreia Canțir Serghei să fie achitat.

În motivarea apelului apărarea a indicat următoarele:

- nu a fost stabilit cu certitudine faptul că Canțir Serghei ar fi întreținut cu partea vătămată Boaghe Lilia un raport sexual contra voinței ei. Fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești Canțir Serghei a relatat că la data comiterii pretinsului viol, el se afla la înmormântarea unui consătean (Pranitchi Fiodor), unde a participat în calitate de gropar și a plecat de la masa de pomenire în jurul orelor 15.00, pe când pretinsul viol ar fi avut loc la orele 14.30 min. La fel, a relatat că nevinovăția sa poate fi dovedită prin declarațiile martorilor Canțir Mitea, Turbala Vlad, Coropcean și Zaharia Draguțan care au participat și ei la înmormântarea consăteanului pe data de 06.05.2016;

- la examinarea cauzei în fond instanța de judecată nu a luat în considerație declarațiile părții vătămată Boaghe Lilia care a declarat că a întreținut anterior dății de 06.05.2016 cu Canțir Serghei raport sexual, la fel a declarat ca ar fi întreținut și cu alți bărbați relații sexuale. Fiind întrebată dacă ar fi întreținut contrar voinței sale raportul sexual cu Canțir Serghei la data de 06.05.2016 și dacă raportul a fost întreținut în formă perversă ultima a răspuns că era de acord să întrețină raport sexual cu Canțir Serghei doar în formă normală, dar în formă perversă raportul nu a avut loc. La fel, a declarat că petele de sânge depistate la ea acasă, în cadrul cercetării la fața locului, nu cunoaște de a cui proveniență pot fi;

- fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești martorul acuzării Corpocean Tatiana a declarat că cunoaște despre faptul că Boaghe Lilia ar fi întreținut raporturi sexuale contrar voinței și cu alți bărbați și mai mult, cu un oarecare Victor. La fel, a declarat că în dimineața zilei când Boaghe Lilia a venit la ea acasă și a comunicat că ar fi fost violată de Canțir Serghei, aceasta se afla în stare de ebrietate și a spus că acasă e tot murdar de sânge. Poliția venind la fața locului a ridicat plapuma și lenjeria;

- nu au fost luate în considerație nici declarațiile martorului Draguțan Zaharia date în cadrul cercetării judecătorești care a invocat că, la înmormântarea lui Pranitchi Fiodor a participat împreună cu Canțir Serghei, Turbala Vlad, Canțir Mitea și alți consăteni toți au fost gropari. De la masa de pomenire s-au ridicat aproximativ pe la orele 17.00;

- conform materialelor prezentate în dosarul penal, colaboratorii de poliție venind la fața locului au ridicat și lenjeria ruptă și a fixat în procesul-verbal de cercetare la fața locului urme de spargere a casei lui Boaghe Lilia iar în planșele fotografice sunt fixate urme de sânge, existente la acel moment în casa părții vătămate;

- conform raportului de expertiză medico-legală nr. xxx din xxxx la partea vătămata Boaghe Lilia, leziuni corporale n-au fost depistate, himenul este deflorat cu rupturi vechi cicatrizate, datele documentelor medicale sunt indicate în raportul nr. xxx;

- în învinuirea înaintată în cadrul urmăririi penale, figurează formularea precum că Canțir Serghei ar fi întreținut cu partea vătămată un raport sexual în formă perversă xxxxx însă, conform rezultatelor examinării medico-legale careva leziuni ale xxxx acesteia nu au fost stabilite. În cadrul urmăririi penale învinuitul Canțir Serghei și apărătorul său au solicitat prezentarea rezultatelor examinării urmelor biologice ridicate în cadrul procesului verbal de cercetare la fața locului și rezultatele examinării medico-legale a lui Canțir

Serghei, care urma a fi efectuată în baza demersului și îndreptării OUP însă, un careva răspuns la cererile nominalizate nu au fost formulate până în prezent. Inculpatul singur a obținut prin cerere raportul de constatare medico-legală nr. xxx din xxxxx, conform căruia la Canțir Serghei la momentul examinării, adică la 07.05.2016, careva vătămări corporale lipsesc. La locul de trai Canțir Serghei este caracterizat satisfăcător;

- Canțir Serghei urmează a fi achitat, deoarece faptul că ultimul anterior a fost condamnat pentru o infracțiune similară nu permite să fie determinat de societate ca unica persoană care poate fi suspectată de comiterea și altor infracțiuni de viol.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către procuror și ca depus peste termen apelul suplimentar declarat de către avocatului inculpatului, Cuptova Natalia.

Admise parțial apelurile declarate de către inculpatul Canțir Serghei și avocatul acestuia, Cuptova Natalia, casată sentința în latura penală și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează:

Canțir Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, și cu aplicarea art. 82 Cod penal, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și, just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea de viol.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a reținut că, Canțir Serghei a săvârșit infracțiunea de viol în următoarele circumstanțe și anume: *la 06 mai 2016, aproximativ ora 14.30, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, fiind conștient de faptul că prin acțiunile sale săvârșește acte ilegale cu caracter sexual, aflându-se la domiciliul cet. Boaghi Lilia, care se află în s. Xxxxx, raionul Xxxxx, prin constrângere psihică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința - manifestată prin diagnosticul retardare mentală moderată, conform raportului de expertiză psihiatrico-legală nr. xxx din xxxxx, având scopul de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă, prin constrângere psihică a întreținut cu ultima de mai multe ori raporturi sexuale în formă perversă xxxxx.*

Vina inculpatului privind comiterea infracțiunii de viol rezultă și din probele acumulate la materiale cauzei, cum ar fi: declarațiile inculpatului Canțir Serghei, declarațiile părții vătămate Boaghi Lilia, declarațiile martorilor Draguțan Zaharia, Coropcean Tatiana; procesul - verbal de cercetare la fața locului din 07.05.2016; raportul de expertiză medico-legală nr. xxx din xxxxx pe numele lui Boaghi Lilia; procesul-verbal de confruntare din 20.06.2016 dintre partea vătămată Boaghi Lilia și Canțir Serghei; raportul

nr. xxxx efectuat de către serviciul Expertiză Psihiatrico - Legală și constrângere medical pe numele lui Boaghi Lilia.

De către organul de urmărire penală și instanța de fond acțiunile lui Canțir Serghei au fost încadrate în baza art. 171 alin. (2) lit. (a) Cod penal - „raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșit de către o persoană care anterior a săvârșit un viol prevăzut de alin. (1) art. 171 Cod penal”.

În baza acestui articol Canțir Serghei a fost condamnat la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Cu sentința instanței de fond instanța de apel nu a fost de acord, motiv din care a casat-o în partea penală și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit căreia a reîncadrat acțiunile lui Canțir Serghei din art. 171 alin. (2) lit. (a) în art. 171 alin. (1) Cod penal.

Apreciind probele administrate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, conform propriei convingeri, formate în rezultatul examinării sub toate aspectele, în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanța de apel a considerat vinovăția pe deplin dovedită iar faptele inculpatului Canțir Serghei necesar a fi încadrate în baza art. 171 alin. (1) Cod penal - „Violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința”.

În acest sens, instanța de apel a considerat eronată concluzia instanței privind încadrarea acțiunilor lui Canțir Serghei în baza art. 171 alin. (2) lit. a) Cod penal.

În motivarea concluziei, instanța de apel a reținut că, prin sentința Judecătoriei Strășeni din 04.02.2009, Canțir Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal și condamnat la pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip semiînchis. Termenul ispășirii pedepsei fiind calculat din 04.02.2009.

Conform rezultatelor verificării persoanei pe evidențele operative din 18.08.2016 (f.d. 204) sentința Judecătoriei Strășeni din 04.02.2009 a fost executată, ultimul și-a ispășit pedeapsa, fiind eliberat la data de 26.01.2015.

Prin urmare, prevederile de la lit. a) alin. (2) art. 171 Cod penal, nu sunt aplicabile, deoarece ultimul și-a ispășit pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Strășeni din 04.02.2009 pentru infracțiunea de viol.

Prin viol săvârșit repetat se înțelege acțiunile făptuitorului care anterior a mai săvârșit o astfel de infracțiune, pentru care nu a fost condamnat anterior și pentru care nu au expirat termenele de prescripție.

Poziția de nevinovăție aleasă de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o drept o metodă de a se eschiva de la răspunderea penală, poziție care nu se confirmă prin alte probe și a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel a conchis că, toate probele, documentele, coroborează cu declarațiile părții vătămate și a martorilor sus-indicați și confirmă cu certitudine, că inculpatul Canțir

Serghei, prin acțiunile sale intenționate a comis fapta prevăzută la art. 171 alin. (1) Cod penal.

Conform art. 82 Cod penal, mărimea pedepsei pentru recidivă nu poate fi mai mică de jumătate, pentru recidivă periculoasă este de cel puțin două treimi, iar pentru recidiva deosebit de periculoasă de cel puțin trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

Astfel, instanța de apel a reținut că inculpatul Canțir Serghei anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Strășeni din 04.02.2009, în baza art. 171 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare și prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 08.08.2012, în baza art. 317 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar conform art. 85 Cod penal, prin cumul parțial din partea neexecutată de pe sentința din 04.02.2009 și încheierea din 05.01.2011 a Judecătorei Strășeni - 5 luni închisoare, i-a fost stabilită o pedeapsă finală de 2 ani și 5 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Având în vedere împrejurările expuse, instanța de apel a conchis că, Canțir Serghei urmează a fi condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, iar corectarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea lui de societate, stabilindu-i, cu aplicarea art. 82 Cod penal, o pedeapsă sub formă de închisoare în limitele sancțiunii acestei legi.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de caracterul și pericolul social al infracțiunii comise, de persoana celui vinovat care anterior a fost judecat de mai multe ori și la pedeapsă cu închisoare, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață a familiei acestuia.

Cu referire la solicitarea procurorului ce ține de încasarea de la Canțir Serghei în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate Boaghi Lilia și a expertizei psihiatrico-legale ambulatorie în mărime de 1408 lei, instanța de apel a respins-o ca nefondată, deoarece este una eronată și nu are suport juridic legal.

Referitor la apelul suplimentar declarat de avocatul Cuptova Natalia în interesele inculpatului, instanța de apel a constatat că, potrivit materialelor dosarului sentința instanței de fond a fost pronunțată la data de 17.08.2017.

În apelul nemotivat depus la 30.08.2017, avocatul Cuptova Natalia a menționat că copia sentinței a primit-o în aceeași zi, la 17.08.2017, menționând că apelul motivat va fi depus suplimentar.

Prin urmare, apelul suplimentar avocatul Cuptova Natalia în interesele inculpatului l-a depus la data de 25.10.2014, adică peste termenul de 15 zile de la pronunțarea sentinței integrale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită

casarea parțială a hotărârilor judecătorești, în partea respingerii încasării cheltuielilor judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul invocă că, soluția instanței de apel prin care a fost menținută sentința instanței de fond la încasarea cheltuielilor de judecată, contravine normelor procesual penale în vigoare, deoarece avansarea cheltuielilor judiciare de către stat î-și are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit, iar inculpatul condamnat, urmează să suporte aceste cheltuieli în baza culpei sale infracționale, deoarece fără săvârșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu s-ar fi realizat, adică inculpatul urmează să suporte numai acele cheltuieli, care sunt în culpă procesuală.

În astfel de circumstanțe, acuzarea consideră că, cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuirea lui Canțîr Serghei, pentru efectuarea expertizelor judiciare, urmează să fie încasate din contul acestuia.

5.2. Avocatul inculpatului, Barbă Tudor, prin care solicită deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare a lui Canțîr Serghei, din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În motivarea cererii de recurs recurentul invocă următoarele:

- reieșind din totalitatea probelor administrate la dosar, consideră că vina inculpatului Canțîr Serghei nu este întemeiată pe probe veridice, dar pe presupuneri;
- reieșind din declarațiile martorilor audiați nu se demonstrează faptul că Canțîr Serghei a violat-o pe Boaghi Lilia în seara de 06 mai 2016;
- declarațiile părții vătămate Boaghi Lilia nu pot fi luate în considerație la emiterea deciziei de condamnare a lui Canțîr Serghei deoarece mărturiile explicate în cadrul urmăririi penale și instanța de fond diferă cu cele din instanța de apel;
- nevinovăția lui Canțîr Serghei este demonstrată prin rapoartele de constatare medico-legală nr. xxx din xxxxx și raportului de expertiză medico-legală nr. xxx din xxxxx care prin concluzii se demonstrează faptul că Boaghi Lilia nu a fost violată de Canțîr Serghei la data de 06.05.2016 și anume:

La momentul expertizării careva leziuni corporale nu au fost depistate. Himenul este deflorat cu rupturi vechi, cicatrizate. În froțiuri și tampon cu conținut xxxxx-xxxx nu au fost depistați.

Instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită raportului de expertiză medico-legală nr. xxx din xxxxx, ingorând prevederile art. 414 Cod de procedură penală;

- instanța de fond și de apel nu au luat în considerație cererile adresate de partea vătămată Boaghi Lilia, care a solicitat ca cauza penală să fie încetată în privința lui Canțîr Serghei, în legătură cu împăcarea și pretenții nu are către el;

- nu s-a depistat și nu a fost audiat persoana pe nume Victor din s. Xxxxx care la data de 06.05.2016, noaptea a fost la Boaghi Lilia și a stricat stricla de la geam;

- nu s-a luat în considerație că, Boaghi Lilia, partea vătămată la 07.05.2016 a venit la Corpocean Tatiana în stare de ebrietate și i-a declarat precum că, ea a fost violată de Canțir Serghei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Cu referire la recursul declarat de către procuror

Potrivit textului recursului declarat de către procuror, titularul acestuia invocă de drept temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, care a respins cererea procurorului de a fi încasate din contul lui Canțir Serghei în contul statului suma de 1408 lei pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legală (nr. xxx din xxxxx) și de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie (nr. xxx din xxxxx) pentru constatarea stării psihice a părții vătămate Boaghi Lilia.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra căroră această instanță s-a expus întemeiat și pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită, invocând prevederile art. 227- 229 Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor în sumă de 1408 lei, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Totodată, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Astfel, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Instanța de recurs reține, că expertizele menționate supra, au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizelor medico-legale și psihiatrico-legală ambulatorie, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Prin urmare, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpatul Canțir S., a sumei de 1408 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor, în prezenta cauză.

Generalizând cele expuse, Colegiul penal, consideră că nu și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea respingerii încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul inculpatului, Barbă Tudor, examinând motivele invocate, Colegiul penal constată că prin acesta se expune o critică asupra probelor puse de către instanța de apel la baza menținerii sentinței de condamnare a lui Canțir Serghei, critică care în opinia recurentului este justificată și impune necesitatea casării deciziei atacate.

În contextul dat, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei separat pentru recurs. În acest sens, este necesar de a reitera că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază argumentele recurentului în partea dată, ca fiind *de jure* inadmisibile.

În același context, Colegiul penal lărgit constată că temeiul pentru recurs invocat în cerere, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, nu și-a găsit confirmare la examinarea prezentului recurs ordinar, fiind invocat nemijlocit întru susținerea criticii privind aprecierea probelor care, după cum s-a menționat, este inadmisibilă la această etapă a procesului penal.

Totodată, Colegiul penal atestă că recurentul a omis să specifice care element al infracțiunii îl consideră absent în acțiunile inculpatului, ceea ce denotă formalitatea invocării temeiului nominalizat pentru recurs.

Având ca reper cele enunțate, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de procuror și avocatul inculpatului, Barbă Tudor, sunt nefondate, fapt ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Conducându-se de art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și avocatul Barbă Tudor în numele inculpatului Canțîr Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Canțîr Serghei Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **18 aprilie 2018**.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana